

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації»

ПОСВІДЧЕННЯ № 243
про реєстрацію проведення заходу
від 02 лютого 2026 р.

одержувач	Полтавський державний аграрний університет
назва заходу	IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України Фесенка Дмитра Мусійовича
дата і місце проведення	26 березня 2026 року м. Полтава
орієнтовна кількість учасників	300

Завідувач відділу інформаційного
забезпечення міждержавного
науково-технічного співробітництва

В.В. Матусевич

ЄРМОЛАЄВА МАРИНА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,
ТЮТЮННИК СВІТЛАНА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,
КАНЦЕДАЛ ЮРІЙ, асистент кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗВІТНОСТІ З ПДФО ТА ЄСВ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НАКОПИЧУВАЛЬНОГО РІВНЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Останніми десятиріччями перед Україною постало нагальне питання проведення реформування системи пенсійного забезпечення. Цьому сприяють як загальносвітові тенденції розвитку економіки та демографії, так і суто національні, викликані війною та її наслідками. На початок 2026 року в Україні заплановано запровадження другого (накопичувального) рівня пенсійного забезпечення, що передбачає перехід від солідарної системи «спільного кошика» до персоналізованих рахунків [1]. Внаслідок цього виникає необхідність вдосконалення системи бухгалтерської звітності, оскільки з'являється потреба не тільки у фіксації загальних сум, а й у швидкій ідентифікації платежу за кожною застрахованою особою.

Це викликано тим, що у накопичувальній системі пенсійного забезпечення затримка відображення даних у звітності означає неможливість інвестування коштів учасника, що веде до втрати його інвестиційного доходу. Діюча сьогодні система звітності за ЄСВ не впливає на майбутні доходи застрахованої особи і помилки у персональних даних можуть бути виправлені пізніше без критичних наслідків для виплат.

Крім того, планується перегляд ставок ЄСВ, коли його частина або додатковий відсоток буде зараховано на індивідуальні рахунки фізичних осіб у недержавних пенсійних фондах або у Державному накопичувальному фонді.

Такі зміни викликають необхідність трансформації Об'єднаного звіту. Перші кроки у цьому напрямку вже зроблені і ми повернулися до практики, що існувала до 2021 р., а саме звітність знов подається щомісячно, оскільки квартальна звітність не дає можливості контролювати процеси оперативного зарахування коштів на накопичувальні рахунки.

Додаток Д1 потребує певної деталізації, зокрема введення нових ознак доходу та типів нарахувань, які дозволять системі автоматично розділяти платіж на «солідарну» та «накопичувальну» частини. Діюча форма звіту має код «1» (наймані працівники на загальних підставах), «29» (цивільно-правові договори), тощо. Необхідно ввести додаткові коди, які будуть вказувати на участь особи у другому рівні пенсійного страхування залежно від віку або добровільності вибору.

В структуру таблиці Д1 слід ввести графи:

- сума внеску до солідарної системи (ПФУ);

- сума внеску до накопичувальної системи (Державний або недержавний фонд).

Це дозволить системі ПФУ автоматично генерувати платіжні інструкції для перерахунку коштів з казначейського рахунку на індивідуальні рахунки учасників.

Крім того, за допомогою API для бухгалтерського софту необхідно синхронізувати дані про пенсійні внески з реєстрами ПФУ у режимі реального часу.

Ключовим посередником у забезпеченні пенсійних прав найманих працівників стає роботодавець, що накладає на нього додаткову відповідальність. В першу чергу облікова служба повинна буде уважно відображати реквізити або ідентифікатор контракту обраного працівником НПФ або ДНФ.

По-друге, помилка, допущена у звітності тепер буде трактуватися не лише як порушення податкового законодавства, а й як завдання матеріальної шкоди майбутньому капіталу працівника.

По-третє, вже тепер очікується зміна та оновлення стандартів бухгалтерського обліку зобов'язань за накопичувальним та солідарними рівнями.

Очікувана трансформація звітності неможлива без повної синхронізації баз даних, зокрема доцільним буде практика подання звіту в одну установу, скоріш за все ДПС за принципом «єдиного вікна», що надасть можливість автоматичної передачі даних до ПФУ, уповноважених банків та фондів.

Слід буде також запровадити можливість здійснення верифікації даних в реальному часі шляхом запровадження алгоритмів, які зможуть блокувати прийняття звіту з некоректними даними про накопичувальні рахунки ще на етапі відправки.

Вважаємо, що трансформація звітності з ПДФО та ЄСВ у зв'язку з пенсійною реформою - це не просто зміна форми бланка, а перехід до цифрового сервісного адміністрування. Головними векторами змін є глибока деталізація персональних даних та висока швидкість обробки інформації для забезпечення інвестиційного процесу та забезпечення в подальшому додаткових доходів громадян, що досягли пенсійного віку.

1. Про індексацію пенсійних і страхових виплат та додаткові заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2026 році: постанова КМУ від 25.02.2026 р. № 236. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2026-%D0%BF#Text>

2. Про затвердження Порядку перевірки правильності використання страхувальниками страхових коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування та застосування фінансових санкцій за порушення встановленого порядку їх використання: постанова Правління ПФУ від 10.10.2025 р. № 33-1. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1737-25#Text>

ЖИДОВСЬКА НАТАЛІЯ, к.е.н., доцент,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

БУРИЧКО ЗІНОВІЙ, здобувач вищої освіти

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького, м. Львів

АВТОМАТИЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ ЯК КРИТИЧНО НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ

В умовах експоненційного зростання обсягів даних, ускладнення організаційно-економічних структур бізнесу та посилення регуляторних вимог до фінансової і податкової звітності автоматизація податкового обліку трансформується з інструменту підвищення ефективності у критично необхідний елемент функціонування ІТ-компаній. Її впровадження забезпечує підвищення точності облікових процедур, скорочення часових витрат на формування звітності, зниження транзакційних витрат, пов'язаних із ручною обробкою даних, а також дотримання принципів комплаєнсу в умовах багатюрисдикційної діяльності.

Автоматизація податкового обліку сприяє формуванню інтегрованого інформаційного середовища, що базується на синхронізації фінансових і податкових даних, забезпечує прозорість облікових процесів і підвищує адаптивність до динамічних змін податкового законодавства.

До ключових функціональних переваг автоматизованих систем податкового обліку належать:

- мінімізація ризиків, пов'язаних із людським фактором, шляхом алгоритмізації облікових процедур;
- забезпечення узгодженості бухгалтерських даних із податковими реєстрами в режимі реального часу;
- автоматизоване формування податкової звітності відповідно до вимог національних і міжнародних нормативних стандартів;
- інтеграція з корпоративними інформаційними системами (ERP, CRM, платіжними платформами) у межах єдиного цифрового контуру;
- безперервний моніторинг змін податкового законодавства та їх імплементація в облікові алгоритми.

Типові рішення для автоматизації податкового обліку:

- SAP Tax Compliance, Oracle NetSuite, QuickBooks – для середнього та великого бізнесу;
- Thomson Reuters ONESOURCE – для міжнародного податкового менеджменту та звітностіCbCR;
- Taxdoo, Avalara – для ПДВ - обліку в межах ЄС. [1]

Порівняльна характеристика податкових режимів в різних країнах світу подана в табл. 1.

Єрмолаєва Марина, Тютюнник Світлана, Канцедал Юрій	
<i>Трансформація звітності з ПДФО та ЄСВ в умовах запровадження накопичувального рівня пенсійного забезпечення</i>	75
Жидовська Наталія, Буричко Зіновій	
<i>Автоматизація податкового обліку як критично необхідний елемент функціонування ІТ-компаній</i>	77
Зінич Оксана	
<i>Теоретико-методичні засади цифровізації бухгалтерського обліку підприємства</i>	80
Зуб Вікторія. Науковий керівник – Мокієнко Тетяна	
<i>Роль комп'ютерних технологій у веденні бухгалтерського обліку малого підприємництва</i>	83
Зуб Вікторія. Науковий керівник – Тютюнник Світлана	
<i>Місце і роль інформаційної системи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством</i>	86
Іванченко Данило. Науковий керівник – Яковенко Світлана	
<i>Роль цифрових технологій у підвищенні якості бухгалтерської фінансової звітності</i>	88
Кальга Ольга. Науковий керівник – Загорянська Олена	
<i>Цифрові платформи як новий інструмент залучення інвестицій підприємствами</i>	90
Керод Артур-Анатолій. Науковий керівник – Нашкерська Галина	
<i>Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації</i>	93
Кирильєва Людмила, Бараболік Анастасія	
<i>Організаційно-методичні аспекти обліку основних засобів в Німеччині</i>	96
Кириченко Даниїл. Науковий керівник – Іщенко Яна	
<i>Систематизація та класифікація екологічних витрат в обліковій політиці сільськогосподарських підприємств</i>	99
Кисельов Олексій. Науковий керівник - Головка Олександра	
<i>Контрольні аспекти протидії обігу фальшивої іноземної валюти в Україні: сучасні реалії</i>	102
Клименко Анна	
<i>Інноваційні підходи до організації обліку, контролю та аудиту в цифровому середовищі</i>	104
Кобелєва Тетяна, Чернищенко Олена, Гур'єва Валерія	
<i>Ефективність використання цільової собівартості</i>	107

